

Styrelsehandling nr 7.2
Utfärdat 2020-02-03
Diarienummer FBU2020-0021

Handläggare
Anna-Karin Olsson
Telefon:031-773 83 44
E-post: anna-karin.olsson@framtiden.se

Lekmannarevision 2019

Informationsärende

Styrelsen för Framtiden Byggutveckling AB:

Anteckna informationen.

Ärendet

Lekmannarevisorerna har lämnat sin granskningsredogörelse avseende verksamhetsåret 2019.

Årets granskning av bolaget har omfattat grundläggande granskning, upphandling av byggentreprenader samt uppföljning av föregående års rekommendation. Bedömningen är att bolaget har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Bedömning ur ekonomisk, ekologisk och social dimension

Ärendet är av administrativ karaktär och bolaget inte har funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa dimensioner.

Bilagor

1. Följebrev 2019
2. Granskningsredogörelse 2019

Datum 2020-02-25

Underskrift

Namnförtydligande

Martin Blixt

VD

Anna-Karin Olsson

Ekonomichef

Framtiden Byggutveckling AB

Granskning av verksamhetsåret 2019

Lekmannarevisorerna har avslutat granskningen av bolaget avseende verksamhetsåret 2019.

Våra iakttagelser och bedömningar framgår av granskningsredogörelsen som bifogas.

Vårt uttalande till årsstämman lämnas i en granskningsrapport. Granskningsrapporten skickas till bolaget *efter* det att styrelsen beslutat att fastställa årsredovisningen. Uttalandet i granskningsrapporten grundar sig på granskningsredogörelsen.

Göteborg den 16 januari 2020

Tore Svensson
lekmannarevisor utsedd av
kommunfullmäktige

Maria Wannerskog
lekmannarevisor utsedd av
kommunfullmäktige

Framtiden Byggutveckling AB

– granskning av verksamhetsåret 2019

2020-01-16

Granskningsredogörelse

Januari 2020
Framtiden Byggutveckling – granskning av verksamhetsåret 2019
Diarienummer: 0170/19
Stadsrevisionen i Göteborgs Stad
Yrkesrevisor: Peter Håkansson
www.goteborg.se/stadsrevisionen

Innehåll

1	Sammanfattning	4
2	Granskning av verksamheten	5
2.1	Grundläggande granskning.....	5
2.1.1	lakttagelser.....	5
2.1.2	Bedömning.....	6
2.2	Granskning av upphandling av byggentreprenader.....	6
2.2.1	lakttagelser och bedömning.....	7
2.3	Uppföljning av resor i tjänsten.....	7
2.3.1	lakttagelser.....	8
2.3.2	Bedömning.....	8
3	Lekmannarevisorernas uppdrag och rapportering	9
4	Språkbruk och revisionstermer	9

1 Sammanfattning

Styrelse och verkställande direktör ansvarar för att bolagets verksamhet bedrivs i enlighet med lagar och föreskrifter, bolagsordning samt ägardirektiv.

Lekmannarevisorernas uppdrag är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Årets granskning av bolaget omfattar:

- grundläggande granskning
- upphandling av byggentreprenader
- uppföljning av föregående års rekommendation.

Vi bedömer att bolaget har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

2 Granskning av verksamheten

Styrelse och verkställande direktör ansvarar för att bolagets verksamhet bedrivs i enlighet med lagar och föreskrifter, bolagsordning samt ägardirektiv.

Lekmannarevisorernas uppdrag är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen av verksamheten omfattar en grundläggande del, som är en översiktlig granskning av bolagets ledning och styrning samt interna kontroll, en fördjupad granskning samt uppföljning av tidigare års granskning.

2.1 Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen syftar till att översiktligt bedöma bolagets ledning och styrning samt interna kontroll. Det innebär att revisorerna löpande följer styrelsens protokoll och handlingar och informerar sig om verksamheten. Granskningen omfattar följande delar:

- följsamhet mot kommunfullmäktiges ägardirektiv
- följsamhet mot kommunfullmäktiges riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag
- följsamhet mot kommunfullmäktiges budget
- följsamhet mot kommunfullmäktiges riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll
- följsamhet mot kommunfullmäktiges regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning
- styrning och uppföljning av verksamhet och ekonomi
- beslutsunderlag
- hantering av särskilda uppdrag från kommunstyrelsen/kommunfullmäktige.

2.1.1 Iakttagelser

Lekmannarevisorernas översiktliga bedömning är att bolaget i huvudsak har en tillfredsställande ledning och styrning samt tillräcklig intern kontroll inom de områden som omfattats av den grundläggande granskningen. Samtidigt visar granskningen på förbättringsområden.

I samband med att granskningen avslutades i december 2019 noterade vi att bolaget inte hade registrerat oss som lekmannarevisorer hos Bolagsverket. Inte heller bolagets lekmannarevisorssuppleanter var korrekt registrerade. De personer som 2018 var bolagets lekmannarevisorer, och lekmannarevisorssuppleanter, och som lämnade uppdragen i samband med

Granskningsredogörelse

bolagstämman den sjunde mars 2019 var då registrerade som bolagets lekmannarevisorer och lekmannarevisorssuppleanter.¹

Enligt aktiebolagslagen, 10 kapitlet 19 §, ska ett bolag anmäla till aktiebolagsregistret vem som har utsetts till lekmannarevisor. Enligt 20 § ska detta ske ”så snart lekmannarevisorn har utsetts och därefter genast efter det att någon ändring har inträffat i ett förhållande som har anmälts eller ska anmälas för registrering”

2.1.2 Bedömning

Lekmannarevisorernas översiktliga bedömning är att bolaget har en tillfredsställande ledning och styrning samt tillräcklig intern kontroll inom de områden som omfattats av den grundläggande granskningen.

Vi gör emellertid bedömningen att bolaget behöver stärka sina rutiner för att anmäla uppgifter till Bolagsverket. Att bolagets styrelseledamöter, styrelsesuppleanter, lekmannarevisorer och revisorer registreras korrekt och skyndsamt efter att de har utsetts är viktigt av flera skäl. Dels för att tredje man ska kunna lita på att registrerade uppgifter är korrekta dels för dessa personer ska fungera i sina uppdrag. Vidare kan felaktigt kvarstående registreringar påverka den enskildes möjligheter till annat uppdrag, anställning eller arbetslöshetsersättning.

2.2 Granskning av upphandling av byggtreprenader

Lekmannarevisorer har granskat upphandling av byggtreprenader.² Vi beslutade om revisionsrapporten *Upphandling av byggtreprenader* den 26 november 2019. Rapporten har skickats till bolaget för beaktande.

Syftet med granskningen var att bedöma om Framtiden Byggutveckling har ändamålsenliga rutiner för upphandling av byggtreprenader. Med ändamålsenliga rutiner avser vi rutiner som överensstämmer med bland annat lagen om offentlig upphandling, LOU, stadens riktlinje för inköp och upphandling och de allmänna bestämmelserna för byggnadsentreprenader.

För att besvara syftet har granskningen uppmärksammat tre områden: bolagets rutiner för upphandling av byggtreprenader, bolagets rutiner för att hantera

¹ Kontrollen i Bolagsverket gjordes den 17 december 2019.

² Utöver Framtiden Byggutveckling ingick följande bolag i granskningen: Bostads AB Poseidon, Familjebostäder i Göteborg AB, Göteborgs stads bostadsaktiebolag och Higab AB.

ändrings- och tillägsarbeten – även kallade ÄTA-arbeten – och bolagets arbete för att främja konkurrens och affärsmässighet.

2.2.1 Iakttagelser och bedömning

Lekmannarevisorernas bedömning är att Framtiden Byggutveckling överlag har ändamålsenliga rutiner för entreprenadupphandlingar men att det finns förbättringsområden. Granskningen visade att bolaget har använt rimliga kvalificeringskrav och utvärderingskriterier i de granskade upphandlingarna men att dokumentationen av hur kvalitet har bedömts kan utvecklas.

Lekmannarevisorerna bedömer att bolagets rutiner för att hantera så kallade ÄTA-arbeten kan förbättras. Vi anser således att bolaget bör vidta åtgärder för att utreda vad som orsakar ÄTA-arbeten och att kostnaderna för dessa arbeten bör följas upp i förhållande till upphandlingarnas kontraktsvärden.

Lekmannarevisorerna bedömer att bolaget i flera avseenden vidtar åtgärder för att främja konkurrens och affärsmässighet. Vi noterar bland annat att bolaget arbetar aktivt med att engagera nya leverantörer, både svenska och utländska sådana, för att på sätt bredda marknaden.

Vi bedömer dock att bolaget bör följa upp vilka upphandlings- och entreprenadformer som är mest ändamålsenliga och kostnadseffektiva. Detta arbete kan med fördel ske koncerngemensamt inom ramen för Framtiden inköpsråd.

2.3 Uppföljning av resor i tjänsten

Lekmannarevisorerna granskade 2018 bolagets rutiner för resor i tjänsten. Granskningen syftade till att bedöma om styrelsen hade säkerställt tillräcklig intern kontroll avseende resor i tjänsten. Utöver att utgå från stadens policy och riktlinjer för resor i tjänsten användes Skatteverkets vägledningar för studie- och konferensresor samt förmåner som revisionskriterier. Granskningen visade att bolaget behövde stärka den interna kontrollen inom detta område. Vi noterade två förbättringsområden.

Bolaget bör vidta åtgärder för att öka upprättandet av reseräkningar. Den stickprovsgranskning av resor som vi gjorde visade att det fanns en bristande disciplin vad gällde att skriva reseräkningar. Enligt skattereglerna ska en anställd ersättas skattefritt för de arbetsrelaterade utgifter hen har under en tjänsteresa. En reseräkning utgör ett underlag för dessa ersättningar liksom för skattepliktiga förmåner, såsom fria måltider vid kurser, konferenser och studieresor.

I de fall medarbetarna använder egen bil i tjänsten och får ersättning för relaterade utlägg, bör detta godkännas skriftligt av medarbetarens chef. För att avgöra vilka ersättningar som medarbetarna har rätt till, och för att bolaget ska

Granskningsredogörelse

kunna klimatkompensera, behöver bolaget säkerställa att körjournaler upprättas på ett korrekt och konsekvent sätt.

Mot bakgrund av ovanstående bedömningar riktade vi följande rekommendation till styrelsen:

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att säkerställa att resor i tjänsten företas i enlighet med Göteborgs Stads policy och riktlinjer för resor i tjänsten och Skatteverkets krav.

Vi har i år följt upp rekommendationen genom intervju, dokumentstudier och stickprov.

2.3.1 Iakttagelser

Bolaget har samma personalhandbok som moderbolaget Förvaltnings AB Framtiden. Personalhandboken har uppdaterats i enlighet med de iakttagelser och bedömningar vi gjorde i förra årets granskning. Enligt personalhandboken får privat bil endast undantagsvis, och när arbetssituationen så kräver, användas i tjänsten. I de fall en medarbetare tillåts använda sin privata bil, och ha rätt till ersättning för de kostnader som följer av detta, krävs ett skriftligt godkännande av vederbörandes chef.

I årets uppföljning har vi gjort nya stickprov på resor. Resorna har varit av karaktären konferens- och studieresor och resor till kurser och utbildningar. Totalt har stickproven omfattat nio resor och fjorton resenärer. Granskningen visar att nio av de fjorton resenärerna har upprättat reseräkningar. En av de personer som inte har upprättat reseräkning har, enligt uppgift från bolaget, slutat. Vi har också uppmärksammat om det finns program eller dylikt, som kan styrka resornas koppling till bolagets verksamhet. För sex av de nio resorna har vi kunnat ta del av program. För två av de övriga tre resorna har vi genom annan dokumentation kunnat styrka resornas relevans för verksamheten.

2.3.2 Bedömning

Lekmannarevisorerna bedömer att bolaget har förbättrat sina rutiner för resor i tjänsten. Vi ser positivt på bolagets nya rutin att pröva vilka medarbetare som har behov av, och därmed rätt till, att använda den egna bilen i tjänsten. Vi anser att bolaget härmed möter kravet i stadens riktlinjer att anställda i första hand ska använda kollektiva färdmedel och att privat bil endast i undantagsfall får användas för resor i tjänsten.

Vår stickprovsgranskning visar att reseräkningar har upprättats i de flesta fall men att det alltjämt förekommer brister. Medan det är de anställdas individuella ansvar att upprätta reseräkningar är det arbetsgivarens skyldighet att informera om detta. Vi uppmanar bolaget att ytterligare informera medarbetarna om betydelsen av att upprätta reseräkningar, men gör sammantaget bedömningen att föregående års rekommendation är omhändertagen.

3 Lekmannarevisorernas uppdrag och rapportering

Den kommunala revisionen är ett lokalt demokratiskt kontrollinstrument med uppdrag att granska den verksamhet som bedrivs i kommunen.

Lekmannarevisorer är förtroendevalda och utses av kommunfullmäktige ur gruppen förtroendevalda revisorer. Lekmannarevisorerna har ett självständigt uppdrag att granska de bolag som helt eller delvis ägs av kommunen. I Göteborg utses i regel två lekmannarevisorer för varje bolag. Revisorerna är oberoende och granskar på kommunfullmäktiges uppdrag och därigenom indirekt också för medborgarna.

Resultatet av lekmannarevisorernas granskning redovisas i granskningsrapporter och granskningsredogörelser.

Revisorerna genomför också särskilda granskningar som i regel rör flera bolag och nämnder. Dessa redovisas löpande under året till kommunfullmäktige i revisionsrapporter.

Revisorerna tar även varje år fram en årsredogörelse som sammanfattar den granskning som gjorts i kommunen under det aktuella året.

Revisorernas rapporter hittar du på www.goteborg.se/stadsrevisionen

4 Språkbruk och revisionstermer

När revisorerna har genomfört en granskning lämnar de ofta rekommendationer till de granskade nämnderna och bolagen. Ibland lämnar de även revisionskritik.

Rekommendationer lämnas när revisorerna ser brister i verksamheten. Rekommendationerna syftar till att utveckla och förbättra verksamheten.

Revisionskritik lämnas när revisorerna ser brister i verksamheten som är av mer allvarlig karaktär. Revisionskritik graderas genom begreppen erinran eller anmärkning. Anmärkning är allvarligast. När det gäller nämnderna kan en anmärkning lämnas med eller utan tillstyrkan om ansvarsfrihet.

Under kommande år följer revisorerna upp vilka åtgärder som nämnden eller bolaget har gjort för att följa revisorernas rekommendationer.

Stadsrevisionen

Postadress: Box 2141, 403 13 Göteborg

Besöksadress: Stora Badhusgatan 6

Göteborgs Stads kontaktcenter: 031-365 00 00, kansli: 031-368 07 00

stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se

www.goteborg.se/stadsrevisionen